

109313 Klacht over het schooladvies, de bejegening door de directeur en de leerkracht en onveilig schoolklimaat ongegrond. Het schooladvies is zorgvuldig tot stand gekomen.

ADVIES

inzake de klacht van:

[klaagster] te [woonplaats], moeder van [leerling], klaagster

tegen

[verweerster], directeur van [school], gevestigd te [vestigingsplaats], verweerster

en

[verweerster], leerkracht bij [school], verweerster,
gezamenlijk te noemen: verweerders
gemachtigde: mevrouw mr. C.A.C.M. van der Veeken

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Bij klaagschrift van 6 juli 2020, aangevuld op 7 juli 2020, heeft klaagster op grond van de geldende klachtenregeling een klacht tegen verweerders ingediend met de volgende inhoud:

[klaagster] klaagt erover dat het schooladvies naar inhoud en totstandkoming onjuist is.

Verder klaagt [klaagster] erover dat de leerkracht haar dochter heeft bedreigd en dat de directeur klaagster agressief en respectloos heeft bejegend en dat zij over klaagster heeft gepraat met een andere ouder.

Tot slot klaagt [klaagster] erover dat de school te weinig heeft gedaan om een veilig schoolklimaat te bieden aan haar dochter, waardoor zij tot eind groep 7 is gepest.

Een en ander zoals uiteengezet in het klaagschrift

Het secretariaat van de Commissie treedt normaliter in overleg over de gewenste wijze van klachtafhandeling: interne klachtbehandeling door het schoolbestuur, mediation of formele klachtbehandeling door de Commissie. Aangezien de klacht deels betrekking heeft op het schooladvies van de dochter van klaagster is de klacht meteen formeel in behandeling genomen. Partijen zijn er op gewezen dat zij ook nu de klacht formeel in behandeling is genomen met elkaar in overleg kunnen treden.

Verweerders hebben op 31 augustus 2020 een verweerschrift ingediend.

Alle stukken zijn in afschrift aan partijen gestuurd.

De hoorzitting zou aanvankelijk plaatsvinden op 9 september 2020. De hoorzitting is uitgesteld, omdat klagster verhinderd was in verband met persoonlijke omstandigheden. De hoorzitting vond plaats op 7 oktober 2020 te Utrecht. Klagster was aanwezig, zij werd vergezeld door haar [oudste dochter].

De directeur was aanwezig, en werd bijgestaan door de gemachtigde die tevens optrad namens de leerkracht.

Onder handhaving van hun standpunten hebben partijen een nadere toelichting gegeven.

Dat wat in de stukken en op de zitting naar voren is gebracht, is, voor zover relevant, zakelijk in dit advies weergegeven.

2. DE FEITEN

[leerling], [geboortedatum], volgde tot het einde van het schooljaar 2019-2020 onderwijs bij [school].

[leerling] heeft in de tweede helft van groep 7 de Entreetoets gemaakt.

De school heeft [leerling] op 18 juni 2019 het voorlopig schooladvies vmbo-tl/havo gegeven.

Op 14 januari 2020 heeft de leerkracht aan [leerling] en klagster meegedeeld dat het definitieve schooladvies vmbo-tl/havo is. Tijdens dit gesprek heeft de leerkracht aangegeven dat het schooladvies nog heroverwogen kan worden als de eindtoets hier aanleiding toe geeft. Klagster heeft medio februari 2020 voor aanvang van een schooldag geprobeerd in gesprek te gaan met de leerkracht over het schooladvies. Dat is kort gelukt, waarna de directeur klagster met de intern begeleider in contact heeft gebracht.

Op 18 maart 2020 heeft de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media in verband met de corona-uitbraak besloten dat de eindtoets in groep 8 niet zal doorgaan.

De directeur heeft naar aanleiding van voornoemd besluit het schooladvies van [leerling] nogmaals bekeken, de conclusie was dat het schooladvies ongewijzigd bleef.

Op 5 juni 2020 heeft [leerling] een toets rekenen gemaakt. Er was die dag discussie tussen [leerling] en de leerkracht over de duur van de toets.

Op 18 juni 2020 heeft klagster een klacht ingediend bij het schoolbestuur over het schooladvies.

Op 2 juli 2020 is er een gesprek geweest tussen de bestuursadviseur/onderwijskundige van het schoolbestuur, de directeur, klagster en haar huisarts over het schooladvies.

Op 3 juli 2020 heeft de bestuursadviseur/onderwijskundige aan klagster meegedeeld dat vmbo-tl/havo een passend schooladvies is voor [leerling].

[leerling] volgt nu onderwijs op vmbo-tl/havo niveau op een middelbare school.

3. VISIE PARTIJEN

Visie klaagster

Een havo advies is het enige passende advies voor een doortastende en intelligente leerling als [leerling]. De school heeft alleen naar de resultaten gekeken en heeft de inzet van [leerling], die altijd goed is geweest, niet betrokken bij het schooladvies. In groep 6 heeft de school duidelijk aan klaagster en [leerling] verteld dat de leerkrachten meer gaan kijken naar de werkhouding van de leerling. Vanaf groep 7 heeft de school tijdens het 10 minuten gesprek de indruk gewekt dat havo tot de mogelijkheden behoorde voor [leerling]. [leerling] was hierdoor gemotiveerd om door te zetten en (extra) hard te werken, zodat zij een havo advies zou krijgen. De teleurstelling was groot toen het voorlopige schooladvies vmbo-tl/havo bleek te zijn. Bij het voorlopig schooladvies heeft de toenmalige leerkracht gezegd dat het advies naar een havo schooladvies zou worden aangepast als daar aanleiding toe bestond. Ook daarna heeft [leerling] altijd haar beste beentje voorgezet. De school zei tijdens het gesprek over het definitieve schooladvies dat het werktempo te laag lag voor een havo advies, dit was toen niet eerder benoemd en de school zei altijd dat het goed ging. Klaagster bekruipt het gevoel dat zij en haar dochter anders zijn behandeld dan andere kinderen die met mindere resultaten een hoger schooladvies behaald hebben. [leerling] had het voordeel van de twijfel moeten krijgen, net als andere leerlingen. Er zijn scholen die hiervoor hebben gekozen vanwege het coronavirus en het ontbreken van de eindtoets.

Klaagster wilde het gesprek hierover aangaan met de leerkracht voorafgaand aan de les. De directeur hield dit af en zij heeft de deur toen dichtgegooid in het gezicht van klaagster. Daarna kwam de intern begeleider ten tonele voor een gesprek. De afhoudende houding en de manier waarop klaagster uit de groep werd gehouden waren respectloos, klaagster zat huilend in de kamer van de intern begeleider.

De school heeft het onderwijskundig rapport niet tijdig gedeeld met de middelbare school. Op 20 februari 2020 is het onderwijskundig rapport aangepast nadat klaagster de school er op had gewezen dat er een fout stond bij het begrijpend lezen niveau (vmbo-tl in plaats van havo) van [leerling]. Die versie heeft de middelbare school niet bereikt en dit is aan de school te wijten. De druppel en aanleiding voor de klacht was het moment dat de leerkracht bedreigend is geweest richting [leerling]. [leerling] heeft tegen de leerkracht gezegd dat de door haar genoemde toetsduur niet juist was. De leerkracht, die op de tafel zat, sprong op, rende naar de deur van het lokaal waar [leerling] stond en schreeuwde tegen [leerling], dit kwam agressief over. De leerkracht stond heel dichtbij en maakte een slaande beweging met de hand die vervolgens veranderde in een beweging met een wijzende wijsvinger. [leerling] is huilend thuisgekomen. Daarna is er geen contact meer geweest met de leerkracht en ook niet vanuit school over dit incident, terwijl klaagster dit wel wilde. De directeur nam het voorval niet serieus: zij hield de leerkracht de hand boven het hoofd en behandelde klaagster agressief en respectloos aan het begin van de les toen zij hierover wilde praten. Verder heeft de directeur tegenover de klas en een andere ouder gezegd dat klaagster zou hebben gescholden.

De leerkrachten hebben in groep 7, toen [leerling] gepest werd, daar niet tegen opgetreden. Klaagster heeft gevraagd naar het pestprotocol en zij heeft gevraagd om met de ouders van de pesters in gesprek te gaan om een oplossing te zoeken. Hier stond de school niet voor open. Het was pijnlijk om te zien dat [leerling] dat jaar niet meer met plezier naar school ging. Het gaat nu gelukkig goed met [leerling] in de vmbo-tl/havo klas.

Visie verweerders

De school vindt vmbo-tl/havo een passend schooladvies voor [leerling]. Het schooladvies is gebaseerd op de werkhouding van [leerling] en op de resultaten van de methode gebonden en methodeonafhankelijke toetsen van het Cito leerlingvolgsysteem (hierna: Citotoetsen). Met name rekenen/wiskunde en het werktempo blijven een aandachtspunt bij [leerling]. Voor rekenen/wiskunde presteert [leerling] net op vmbo-tl niveau. Begrijpend lezen is op havo niveau. [leerling] toont veel inzet en dat sluit aan bij een havo advies. Een ontwikkelpunt is het werktempo, dat ligt te laag voor de havo, met name voor een vak als rekenen/wiskunde waar zij dus ook aantoonbaar minder op presteert. De school heeft voorgaande informatie en het resultaat van de Entreetoets gebruikt om het niveau van [leerling] te bepalen nu de eindtoets niet doorging. De Entreetoets gaf als resultaat: kans van 70% procent dat [leerling] doorstroomt op vmbo-tl/havo niveau, 30% op havo niveau. In het kader van de klachtbehandeling door het schoolbestuur heeft de bestuursadviseur/onderwijskundige het schooladvies nogmaals onder de loep genomen. Ook zij kwam tot de conclusie dat vmbo-tl/havo een passend advies is vanwege de resultaten en de werkhouding van [leerling]. De communicatie over het schooladvies is altijd constructief geweest en van ongelijke behandeling is nooit sprake geweest. Van meet af aan gaven de resultaten voor Cito-toetsen aanleiding voor een vmbo-tl/havo advies, zodat er ook geen twijfel was of het schooladvies nog wel passend was. Daarin verschilt de situatie van [leerling] mogelijk van andere leerlingen. Het leermoment van deze klacht is dat de school voortaan meer aan verwachtingenmanagement kan doen als een leerling meer wil bereiken dan op dat moment op basis van de resultaten voor Cito-toetsen haalbaar is. Benadrukt wordt dat een stap omhoog (eventueel havo of hoger) motiverender werkt dan een stap omlaag voor een leerling, en dat dit schooladvies de mogelijkheid op doorstroom naar een havo-klas mogelijk maakt. Er is sprake van een warme overdracht met de middelbare school. De juiste versie met het havo niveau voor begrijpend lezen stond aanvankelijk nog niet in het leerlingvolgsysteem, omdat de leerkracht ziek was en inloggen in het leerlingvolgsysteem op afstand niet mogelijk was. De juiste versie is echter wel degelijk tijdens de warme overdracht aan de middelbare school besproken, zodat over het schoolniveau geen verwarring bestaat. Deze versie is later ook in het systeem gedeeld.

Van bedreiging door de leerkracht is geen sprake. [leerling] en de leerkracht hadden een verschil van mening over de duur van de toets. In werkelijkheid heeft [leerling] meer tijd gekregen voor de rekentoets. [leerling] bleef echter volhouden dat zij minder tijd heeft gehad. De leerkracht heeft gezegd dat zij de discussie wilde stoppen en heeft haar een fijn weekend gewenst, waarna [leerling] wegliep en de indruk ontstond dat zij met de deur wilde slaan. De leerkracht waarschuwde haar dit niet te doen. De leerkracht zat op een tafeltje midden in het klaslokaal. De stagiair die in het lokaal aanwezig was, heeft dit verhaal bevestigd.

Ook is er geen sprake geweest van respectloos gedrag van de directeur. Op enig moment wilde klaagster de leerkracht spreken voordat de les begon. Dit mocht om 8:10 uur, maar klaagster was er pas om 8:18 uur, zodat er nog weinig tijd was. De intern begeleider sprong toen bij, omdat de leerkracht de les moest beginnen. De directeur had intussen de groep opgevangen en zij was de dag begonnen. Toen de leerkracht ook in de groep kwam, wilde klaagster via de tussendeur het lokaal binnen lopen, waarop de directeur de deur naar het lokaal dicht deed; de les was immers begonnen. [leerling] maakte toen een *talk to the hand*-beweging en daar heeft de directeur [leerling] corrigerend op aangesproken. Aldus was sprake van grenzen

stellen door de directeur en de leerkracht. De directeur heeft niet met een andere ouder over klaagster gesproken; zij spreekt nooit over andere ouders waar de ouders niet bij zijn. De onveilige situatie op school speelde in groep 7. Er was sprake van een negatieve groepsdynamiek tussen vijf meisjes in de groep waar [leerling] onderdeel van was. De leerkracht heeft dit adequaat opgelost door individuele aandacht, groepsgesprekken en theekransjes. Klaagster is hiervan ook op de hoogte gehouden, maar zij was sceptisch over de gekozen aanpak. Verder is externe ondersteuning op vrijwillige basis geboden door [jongerenwerk]. Klaagster had eveneens weinig vertrouwen in het voorgaande, maar dit laat onverlet dat de onveiligheid in groep 8 opgelost was en dat [leerling] toen met plezier naar school ging.

4. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Schooladvies

De Commissie is terughoudend bij het toetsen van klachten over schooladviezen, aangezien het onderwijzend personeel van een school bij uitstek de deskundigheid en professionaliteit heeft om het kennen en kunnen van een leerling te beoordelen. Dat betekent dat de Commissie toetst of de procedure om tot het advies te komen zorgvuldig is geweest en de school in redelijkheid tot het betreffende advies heeft kunnen komen. Slechts als het advies evident onjuist is, zal de Commissie zich uitlaten over de hoogte van het schooladvies. De Commissie is niet bevoegd om een schooladvies te geven of te wijzigen.

De school kijkt voor de vaststelling van het schooladvies naar de Citoresultaten van de leerling. Verder wordt de werkhouding van de leerling betrokken en worden de resultaten voor de methode gebonden toetsen betrokken bij het schooladvies. Vanwege het wegvallen van de eindtoets heeft de school tot slot het resultaat van de Entreetoets betrokken bij het schooladvies. De Entreetoets gaf als voorspelling dat vmbo-tl/havo het meest passend advies zou zijn voor [leerling]. De Entreetoets is in de tweede helft van groep 7 afgenomen en daarna heeft de school nog een aantal Citotoetsen afgenomen. In het onderwijs wordt veel waarde gehecht aan de Citotoetsen voor rekenen/wiskunde en begrijpend lezen voor het bepalen van het schooladvies. Deze resultaten zijn van belang, omdat dit goede voorspellers zijn voor het presteren van een leerling op de middelbare school. De resultaten die [leerling] heeft behaald voor de Citotoetsen zijn passend bij een vmbo-tl/havo advies. [leerling] behaalde resultaten variërend van een III (gemiddeld; vmbo-tl) tot V (ver onder gemiddeld; vmbo-basis) voor rekenen/wiskunde, met een gemiddelde van IV (onder het gemiddelde; vmbo-kader). Voor begrijpend lezen is het resultaat een II (bovengemiddeld; havo) gemiddeld. De school en klaagster zijn het erover eens dat [leerling] een gemotiveerde en harde werker is. Daar staat tegenover dat de school ziet dat het werktempo van [leerling] laag ligt. De school heeft in redelijkheid tot het schooladvies vmbo-tl/havo kunnen komen op basis van voornoemde, beschikbare informatie. De havo-capaciteiten van [leerling], waaronder haar doorzettingsvermogen, zijn voldoende tot uitdrukking gekomen met het meervoudig schooladvies vmbo-tl/havo.

Voorts oordeelt de Commissie dat het schooladvies procedureel en communicatief zorgvuldig tot stand is gekomen. Het voorlopig schooladvies is eerst tijdens het gesprek over het rapport eind groep 7 meegedeeld aan klaagster en [leerling] en besproken. Na de kerstvakantie in groep 8 heeft de school het definitieve schooladvies meegedeeld en besproken met klaagster en [leerling]. Daarnaast heeft de directeur het schooladvies nogmaals tegen het licht gehouden toen bleek dat de eindtoets zou komen te vervallen. Naar aanleiding van de klacht bij het schoolbestuur heeft de bestuursadviseur/onderwijskundige het schooladvies heroverwogen. Onderdeel van het schooladvies is de zogenoemde 'warme overdracht'. Die overdracht houdt in dat de school en de middelbare school bij de aanmelding, naast de overdracht van het onderwijskundig rapport, ook mondeling contact hebben over de leerling. De school heeft verklaard dat tijdens het gesprek met de middelbare school het schooladvies vmbo-tl/havo is doorgegeven. Hoewel aanvankelijk havo niveau voor begrijpend lezen niet was genoteerd door de school, leidt dit niet tot gegrondheid van de klacht. De school heeft dit tijdig opgelost en voor de middelbare school was tijdig duidelijk wat het schooladvies was, zodat [leerling] inschreven kon worden in de vmbo-tl/havo brugklas.

De Commissie concludeert op grond van het vorenstaande dat het schooladvies op zorgvuldige wijze tot stand is gekomen en dat de school op grond van alle gegevens in redelijkheid tot het schooladvies vmbo-tl/havo heeft kunnen komen. De Commissie zal de klacht dan ook ongegrond verklaren.

Onheuse bejegening door de directeur en de leerkracht

De Commissie oordeelt dat het klachtonderdeel over de bejegening door de directeur en de leerkracht ongegrond is. De visies van partijen verschillen over wat er precies gebeurd is in het klaslokaal toen de leerkracht en [leerling] een discussie hadden over de toetsduur. Alleen [leerling], de leerkracht en de stagiair waren hierbij aanwezig. Verder ontbreken objectieve gegevens die de versie van het verhaal van [leerling] en klaagster onderbouwen; uit de stukken valt dit niet af te leiden. Er is voor de Commissie geen aanleiding om meer belang te hechten aan een van beide verklaringen. De Commissie concludeert dan ook dat klaagster niet aannemelijk heeft gemaakt dat de leerkracht bedreigend is geweest tegen [leerling]. Dit geldt ook voor de bejegening door de directeur. Klaagster geeft een beeld van de situatie. Dit beeld is door de directeur weersproken, waarbij de directeur een andere uitleg heeft gegeven voor de wijze waarop zij handelde. Partijen geven dus beiden een andere lezing van het voorval. In de stukken is geen informatie beschikbaar die het beeld van agressief en respectloos handelen, zoals door klaagster is geschetst, onderbouwen. De Commissie kan dan ook niet vaststellen dat de directeur [leerling] of klaagster onheus heeft bejegend.

Veiligheid

De Commissie overweegt dat in het onderwijs als uitgangspunt geldt, dat een school een veilige en geborgen omgeving is voor de leerlingen. Van een school mag daarom verwacht worden dat er voldoende aandacht wordt besteed aan het bieden van veiligheid. Indien zich voorvallen voordoen waarbij de veiligheid in het geding is en waarbij een leerling, zoals in dit geval [leerling], zich niet veilig voelt op school, wil dat op zichzelf nog niet zeggen dat de school tekortgeschoten is in het bieden van een veilige schoolomgeving. Een klacht over het onvoldoende bieden van een veilige schoolomgeving dan wel het onvoldoende optreden tegen

pestgedrag zal daarom pas gegrond kunnen worden verklaard als er sprake is van verwijtbaar handelen of nalaten van de school.

Ter beoordeling aan de Commissie ligt de vraag voor of sprake is van pesterijen gericht tegen [leerling] waartegen verweerders onvoldoende zijn opgetreden. In eerdere adviezen van de Commissie is bepaald dat, om te kunnen spreken van pesten, sprake moet zijn van structureel, moedwillig pestgedrag, gericht tegen de leerling. Klaagster meent dat sprake is van voortdurende pesterijen, terwijl verweester aangeeft dat in groep 7 sprake was van een negatieve dynamiek bij een groep meisjes, niet van specifieke pesterijen gericht tegen [leerling]. Gelet op de beschikbare informatie en de tegengestelde visies van partijen, heeft de Commissie niet kunnen vaststellen dat er inderdaad sprake was van structureel pestgedrag gericht tegen [leerling], waartegen de school niet heeft opgetreden. Het beeld ontstaat dat sprake was van een onrustige groepsdynamiek tussen de meisjes in de groep waarvoor de school extra aandacht heeft gehad, onder andere nadat klaagster dit had aangekaart in groep 7. Uit de toelichting van partijen en uit de stukken blijkt dat de school in groep 7 adequate maatregelen heeft genomen om de groepsdynamiek positief te veranderen. Niet is bestreden dat het in groep 8 weer goed ging in de groep, en ook met [leerling]. De klacht dat de school geen veilige schoolomgeving biedt en onvoldoende optreedt tegen pesten, is dan ook ongegrond.

5. OORDEEL VAN DE COMMISSIE

De Commissie komt op grond van bovenstaande overwegingen tot het oordeel dat de klacht ongegrond is.

Aldus gedaan te Utrecht op 9 november 2020 door mr. A.A. Muilwijk-Schaaij, voorzitter, K. Evers en drs. L.F.P. Niessen, leden, in aanwezigheid van mr. M. Ettema, secretaris.

mr. A.A. Muilwijk-Schaaij
voorzitter

mr. M. Ettema
secretaris